

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

154. An etiam vice versa vacet Episcopatus per adeptionem beneficii alterius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 153. An, & quando Papa dispensare soleat cum promoti ad Episcopatum, ut priora retineat, vel etiam nova recipere valeat beneficia?

Respondeo: solet quandoque Papa facere gratiam, & dispensare, ut beneficia à promoti in Episcopatum retineantur, etiam praescindendo ab eo, an is pauper sit. Laym. *ad c. si gratiosè. de rescrip. n. 1.* ubi: quod tamen hoc ipsum odiosum est, utpote pluralitatem beneficiorum, & paucitatem ministrorum inducens, & ambitionem nutriendam sit stri& interpretatiōis. Per eam autem dispensationem super retentione illorum beneficiorum, eadem tanquam per appositionem mandis Papae manere affecta Papae, dictum est ante ex C. de Luca. *de benef. d. 4. n. 9.* Quin & beneficia incompatibilia aliis cum Episcopatu posse ab Episcopo retineri, & multo magis de novo conferri ex dispensatione Papae, ait Pirh. *loc. cit. nu. 163.* loquens de Episcopo paupere.

Quaestio 154. An igitur etiam vice versa vacet Episcopatus per adeptionem beneficij alterius?

Respondet Castrop. *loc. cit. nu. 5.* affirmativam sibi videri probabiliorē, eò quod quodlibet beneficium sit incompatible cum Episcopatu, ita ut retineri nullatenus possit, juxta *c. cum in cunctis. de elect. Concilium autem Trid. sess. 7. c. 4.* inducat ipso jure vacationem beneficij incompatibilis praehabiti, adeòque vacet Episcopatus obtentione cujuslibet beneficij. Et efficacius procedat hac vacatio, ubi beneficium de novo obveniēns est curatum, dignitas, officium, personatus juxta *c. de multa.* cum Episcopatus etiam sit dignitas, & quidem potissima. Neque obstat collationem beneficiorum citra dispensationem Papae factam Episcopo esse nullam, juxta dicta paulò antè, adeòque non valentem inducere vacationem Episcopatus. Nam, cum stultus non debeat esse melioris conditionis, quam prudens, si legitima obtentione beneficij incompatibilis inducit praexistens vacationem, eam etiam inducere debet illegitima. Verum contrarium, nimirum per obtentionem alterius beneficij, etiam dum hoc est dignitas, v. g. Abbatia, non vacare Episcopatum, tenent Pirh. *loc. cit. nu. 164.* citans Laym. *Theol. mor. l. 4. tr. 5. c. 2. n. 3.* Garc. *loc. cit. n. 43.* citans Abb. *in c. cum nostris. de concess. preb. n. 4.* Rebuff. *in concord. tit. de mand. Apostolic. §. statumus.* Coraf. *de benef. p. 1. c. 10. n. 8.* & c. eò quod in materia odiosa nomine dignitatum vel personatum, adeòque nec in *c. de multa.* (uti & hoc cap. loquens de dignitatibus curatis locum non habere in Episcopatu, ait Nav. *conf. 14. de elect. n. 3.* Hojed. *c. 4. n. 12.* apud Garciam) non veniat Episcopatus ob specialem prerogativam. Et quòd Episcopatus sine speciali licentia non possit deseri, Pirh. *loc. cit.* Idem de Abbatia, quòd hac nimirum non vacet per obtentionem alterius beneficij, tenent idem AA. pro quo Pirh. citat Rebuff. *in pr. in reg. 26. Cancell. §. penult.* & Garc. Colmam.

Quaestio 155. Quando nam, seu à quò tempore beneficia promoti in Episcopatum vacare incipiant?

Respondeo primò: Non vacare illa ante confirmationem electi in Episcopum; cum primum. *Leuren. Fori Benef. Tom. III.*

usquam electio confirmata sit, electus jus nullum in Episcopatu habeat, & nomine promotionis intelligatur electio & confirmatio simul. Castrop. *loc. cit. n. 1.* quòd si electus in Episcopum administrasset de facto, vacare ejus beneficia asserit Abb. *in §. 1. cap. cum in cunctis. de elect. num. 10.* lapso tamen trimestri praefixo ad consecrationem. Verum hanc sententiam Abb. procedere, ait Garc. *p. 11. c. 6. n. 22.* quando quis administrasset de facto ante confirmationem, qui esset consecratus, licet illicitè (valide tamen, aliàs enim consecratio se haberet, ac si facta non esset. Garc. *ibid. nu. 23.*) eò quòd, si quis injustè se faciat in Episcopum consecrari, eodem modo vacent ejus beneficia, ac si canonicè consecratus esset, juxta gl. *in c. eum quò. de preb. in 6. v. obtinebat.* Garc. *loc. cit. n. 22.* Quòd si autem electus intra trimestre confirmationem non petat, aut per ipsum stet, quò minus confirmetur (idem est de non praefixo intra trimestre consensu electioni) etiam amittat omne jus ad Episcopatum sibi per electionem quaesitum, juxta *c. quam sit. de elect. in 6. Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 12.* non tamen per hoc vacabunt priora ejus beneficia.

2. Respondeo secundò: Spectato jure communi, non censetur beneficia vacare ante adeptam possessionem pacificam. Castrop. *loc. cit. Garc. loc. cit. n. 5.* citans quamplurimos. Paris. *l. 3. g. 1. n. 77.* Azor. *p. 2. l. 7. c. 16. q. 12.* Hanc possessionem debere insuper esse fructuosam tradit Pirh. *de preb. n. 162.* ubi: si promotus ad Episcopatum non percipiat fructus Episcopatus; quia ii ex causa ad certum tempus reservantur alteri, etiam post consecrationem, & obtentam possessionem beneficia promoti non vacant. citat pro hoc Garc. Quòd si tamen electus, confirmatus fuerit morosus in ea adipiscendā, & intra 3. menses à confirmatione non fecerit se consecrari, vacabunt ipso jure ejus beneficia, juxta *c. cum in cunctis.* & ibi passim Auctores. Castrop. *loc. cit. n. 1.* Illud tamen certum, illa beneficia, quae promoti obtinent tempore promotionis, censeri vacare à puncto promotionis in ordine ad effectum, ne illa promotus renuntiare aut permutare possit; quia statim reservantur Papae per *extrav. ad regimen. de preb. & per reg. 25. Cancell. promovendorum ad Episcopatum, aliàsve Praelaturas à puncto electionis.* Garc. *loc. cit. n. 30.* (qui tamen *n. 37.* ait, hoc non observari in Hispania, ubi electi ad Episcopatus beneficia sua resignant in favorem illorum, quos rex nominat) Castrop. *loc. cit. n. 2.* citans Nav. Barb. Azor. & c. de cetero

3. Respondeo tertio: Spectato stylo Curiae, statim post promotionem, id est, post electionem confirmatam à Papa, ante captam etiam à confirmato possessionem vacant. Mandos. *ad reg. 1. Cancell. q. 15. n. 3.* & 4. Hojed. *de incompat. c. 4. nu. 14.* Lambert. *de jure pat. p. 1. l. 2. g. 6. a. 12. n. 12.* Bursat. *l. 4. cons. 351. n. 4.* & 5. Gigas. Rebuff. & c. citati à Garc. *p. 11. c. 6. n. 7.* Verum hoc procedit, ubi Papa in promotione, hoc est, in confirmatione decernit beneficia ex tunc vacare; si enim non adest expressum hoc decretum vacationis, statum juris communis dispositione (intellige, ut non vacent ante possessionem) & ab eo regulatur stylus curiae. Garc. *loc. cit. n. 9.* Referens sic expressè decretum saepe à Rota, & nominatim in una Pharensis pensionis coram ipso Clement. 8. quae est decisio 233. p. 1. *divers.* Idem tradit Castrop. *loc. cit. n. 1.* ubi: spectato stylo curiae, & recepta consuetudine, Papa confirmans electionem solet decernere, beneficia ha-